

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

(PLC)

**Col·legi Nostra Senyora de
Montserrat**

Data d'aprovació:

Índex

0.Introducció	5
1.Context sociolingüístic	9
L'entorn	9
La indústria	10
El comerç	10
Coneixement del català	11
1.2 L'alumnat	11
1.3 El professorat	12
1.4 El personal d'administració i serveis (PAS)	12
1.5 L'associació de mares i pares d'alumnes	12
2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge	13
2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i convivència	14
2.1.2 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana	14
Llengua oral	14
Llengua escrita	14
Relació llengua oral-llengua escrita	15
La llengua en les diverses àrees	15
Continuïtat i coherència entre cicles i nivells	15
Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular	15
L'atenció a la diversitat	16
Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	16
Avaluació del coneixement de la llengua	16
Materials didàctics	17
2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe	17
Informació multimèdia	17
Usos lingüístics	17

Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum	17
Català i llengües d'origen	17
2.2 La llengua castellana	18
L'ensenyament/aprenentatge de la llengua castellana	18
Llengua oral	18
Llengua escrita	18
Activitats d'ús	18
Alumnat nouvingut	19
2.3 Les altres llengües	19
2.3.1 Les llengües estrangeres	19
Desplegament del currículum	19
Metodologia	19
Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	20
Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	20
L'ús de la llengua estrangera a l'aula	20
Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres	20
2.3.2 Llengües complementàries procedents de la nova immigració	20
2.4 Organització i gestió	21
2.4.1 Organització dels usos lingüístics	21
Llengua	21
Documents	21
Ús no sexista del llenguatge	21
Comunicació externa	21
Llengua de relació amb les famílies	22
Llengua i entorn	22
2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu	22
Actituds lingüístiques	22
2.4.3 Organització de recursos humans	22
2.4.4 Organització de la programació curricular	23

Coordinació departaments, cicles i nivells.	23
Estructures lingüístiques comunes	23
2.4.5 Biblioteca escolar	24
2.4.6 Projecció del centre	24
2.4.9 Intercanvis i mobilitat	24
3. Concreció operativa del projecte	25
Llengua catalana	25
Llengua castellana	26
Altres llengües estrangeres	26
4. Concreció en horari	27
4.1 Horari d'educació infantil	27
4.2 Horari d'educació Primària	27
4.3 Horari d'ESO	27

0. INTRODUCCIÓ

El Projecte Lingüístic (PL) és un dels documents que formen part del Projecte Educatiu de centre (PEC) i, per tant, s'ha d'aprovar per la majoria absoluta del Consell Escolar. Com a document que forma part del PEC es caracteritza per ser dinàmic i s'ha d'anar adaptant als canvis que es puguin produir en el sistema educatiu, en l'entorn social, etc. És en aquest sentit que es tracta d'un document susceptible d'ésser modificat però també ha de tenir una voluntat de permanència i estabilitat en el temps.

Aquest document recull, de forma organitzada, els acords que ha elaborat tota la comunitat educativa referents a les propostes educatives per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i la comunicació. Alhora, vol ser un instrument per al desenvolupament coherent i eficaç de les activitats educatives del nostre centre. També vol garantir el dret de l'alumnat de poder fer servir el català i el castellà per a finalitats múltiples, de manera oral i escrita, i el dret dels nostres alumnes a conèixer una o més llengües estrangeres, els siguin o no pròpies per raons familiars.

De la mateixa manera, vol ser una eina que ajudi en el desenvolupament de la competència plurilingüe, que permeti fer servir textos de tota mena i de diferent procedència lingüística i cultural de forma eficaç.

El PLC promourà entre l'alumnat el respecte envers totes les llengües, la valoració positiva de la diversitat lingüística, la desaparició de prejudicis lingüístics i la importància de l'aprenentatge d'altres llengües.

El PLC defineix els principis i les línies d'actuació que es reflectiran en el PCC (Projecte Curricular de Centre), les NOFC (Normes d'Organització i funcionament del centre) i el Pla d'Acollida.

Per tal d'obtenir un document útil, el PLC del col·legi Ntra. Sra. de Montserrat ha considerat tots els àmbits d'influència del centre: l'entorn social, el centre com a espai comunicatiu i les classes en concret.

El projecte lingüístic de centre té un caràcter referencial i normatiu, ja que el seu plantejament ha d'articular també el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular, d'acord amb el marc legal vigent.

El marc normatiu que serveix de base per a l'elaboració d'aquest PLC és el següent:

- Estatut d'Autonomia de Catalunya, 18 de juny de 2006.
- Decret 143/2007, de 26 de juny, que en el seu Capítol 1, article 4 es refereix a la llengua catalana, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
- Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació.
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

Cal tenir present l'article 6.2 de l'Estatut d'Autonomia que diu:

“El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, (...). Totes les persones tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les (...)”.

El Decret 143/ 2007 en el seu article 4 ens diu, respecte de la llengua, en el Projecte Lingüístic de Centre:

“4.1 El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

4.2 L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assolixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui

utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

Durant l'educació infantil, primària i secundària es farà un tractament metodològic de les dues llengües oficials tenint en compte el context sociolingüístic, per garantir el coneixement de les dues llengües per part de tot l'alumnat, independentment de les llengües familiars.”

4.3 Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, en què adaptaran aquests principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de l'entorn i al mateix temps hi garantiran la continuïtat i la coherència de l'ensenyament de les llengües estrangeres iniciades a primària

4.4 El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua. Aquestes pautes d'ús han de possibilitar, alhora, adquirir eines i recursos per a implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tanmateix, s'arbitraran mesures de traducció per al període d'acollida de les famílies.

4.5 En el projecte educatiu els centres preveuran l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. En el projecte lingüístic es fixaran criteris perquè aquest alumnat pugui continuar, o iniciar si escau, el procés d'aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana.

4.6 Per l'alumnat nouvingut, s'implementaran programes lingüístics d'immersió en llengua catalana amb la finalitat d'intensificar-ne l'aprenentatge i garantir-ne el coneixement.”

El nou context sociolingüístic, juntament amb el nou marc legislatiu, fan necessària l'actualització del nostre projecte lingüístic per tal d'adaptar-lo, com més aviat millor, a la nova realitat sociolingüística i legal en la que es troba, perquè aquest document tracta de recollir tots aquells principis que són compartits per la comunitat educativa respecte a l'ús i el procés d'ensenyament i aprenentatge de les llengües als diferents àmbits del centre.

El projecte lingüístic de centre ha estat elaborat per l'equip directiu del centre, i ha estat consensuat pel claustre de professorat del centre i aprovat pel consell escolar. Com a tal, és un instrument que vincula famílies, alumnat, professorat i personal de l'escola respecte de l'objectiu comú de fer efectiu l'aprenentatge de les diferents llengües al centre. La revisió que se'n faci –periòdica– es recollirà en la programació anual de centre per tal d'avaluar-la en la memòria anual, procurant donar-ne coneixement i informació a tota la comunitat educativa.

1. Context sociolingüístic

1.1. L'entorn

El col·legi Nostra Senyora de Montserrat està situat al barri antic de Parets del Vallès, població pertanyent al Vallès Oriental i agrupada amb altres municipis formant així el Baix Vallès.

La capitalitat d'aquesta àrea correspon a Mollet del Vallès i el març del 2011 nou municipis acordaren mancomunar-se per oferir serveis conjunts. Dins d'aquest acord hi trobem representants municipals de Mollet del Vallès, la Llagosta, Sant Fost de Campsentelles, Parets del Vallès, Santa Perpètua de Mogoda, Montmeló, Montornès del Vallès, Martorelles i Santa Maria de Martorelles. La primera proposta que es dugué a terme fou la presentació d'un estudi econòmic sobre aquest territori.

El Baix Vallès és la zona urbana existent entre el Vallès Oriental i l'Occidental que compta amb prop de 150.000 habitants i dona continuació a Barcelona a través del corredor del Mediterrani. Aquestes poblacions comparteixen una evolució urbana i activitat econòmica històrica així com una sensibilitat comuna per a la recuperació de l'espai rural de Gallecs, el riu Besòs o la serralada de Marina, entre d'altres.

El municipi, emplaçat al sud-oest del Vallès Oriental, té una extensió de 9,1 km², incloent-hi l'enclavament de Vila-rosal, entre els termes de Lliçà de Vall i Lliçà d'Amunt. Es troba a 7 km de Granollers i a 23 km de Barcelona. La riera de Tenes travessa el municipi de nord a sud, poc abans de desguassar al riu Besòs, mentre que a ponent passa la riera Seca, de cabal molt escàs. Els terrenys de la vora dreta d'aquesta riera estan afectats per l'ACTUR (pla d'actuacions urbanístiques urgents) de Santa Maria de Gallecs i pertanyen a la Generalitat.

La població està repartida en diferents nuclis: el barri antic, al voltant de l'església; l'eixample, que és el més habitat; el barri de l'escorxador i el de Can Cerdanet, a més dels veïnats de Can Volart i Can Riera. El poble antic està situat dalt d'un petit turó, mentre que l'Eixample va sorgir els anys trenta, dins un projecte urbanístic de traçat quadrangular.

Disposa d'una bona xarxa de comunicacions, ja que pel seu terme circulen les autopistes AP-7 de Barcelona a la Jonquera i C-33 de Barcelona a Parets, la carretera

C-17 de Barcelona a Vic, la carretera local que du a Bigues i la comarcal de Sabadell a Granollers. Hi ha, a més, estació del ferrocarril pertanyent a la línia que va de Barcelona a Puigcerdà.

Actualment Parets del Vallès té una població de 18970 habitants (Diputació de Barcelona, 2017).

La indústria

Parets és un dels centres industrials més importants de la comarca i un emplaçament força atractiu per a les empreses ja que gaudeix d'una privilegiada situació i una bona xarxa de comunicacions que connecta la vila directament amb tota Espanya i Europa.

Les indústries estan emplaçades majoritàriament al marge esquerre del riu Tenes i distribuïdes en sis polígons d'activitat econòmica: Llevant, Can Volart, Eixample Industrial, Sector Z, Sector Mollet i Sector Autopista. Són polígons completament operatius, que disposen de tots els serveis necessaris i que converteixen Parets en un centre industrial de primera línia.

La indústria local genera una ocupació que supera els 7.200 llocs de treball. Tot i que la petita i mitjana empresa és la que ocupa més treballadors, grans firmes també hi tenen lloc, com per exemple Danone, Idilia Foods, Grupo Zeta, Freudenberg o Grífols.

L'edifici de la Marineta, situat al polígon Llevant, s'ha reconvertit en un centre de recursos per a les empreses.

El comerç

L'oferta comercial és prou completa i diversa. Les botigues estan distribuïdes principalment en dos nuclis comercials: un format pels carrers Major, Barcelona i Raval, al barri antic; i l'altre al sector de l'Eixample, als voltants del mercat municipal i de l'Av. Catalunya.

Cada dilluns se celebra un mercat ambulant a l'aparcament del carrer Prat de la Riba, mentre que els dimecres es fa al Camp de les Peces, amb parades de productes de tota mena.

Coneixement del català

Pel que fa al coneixement de la llengua catalana al municipi, i segons dades de l'Institut Català d'Estadística (IDESCAT):

Població de	més de 2 anys. Coneixement del català (2013)
L'entén	17.636
El sap parlar	13.691
El sap llegir	14.728
El sap escriure	10.245
No l'entén	465
Total	18.102

1.2 L'alumnat

L'alumnat que rep l'escola prové principalment: a educació infantil i primària els alumnes provenen de Parets, Lliçà de Vall i Lliçà de Munt, principalment; a educació secundària de les escoles de primària del municipi.

La quantitat d'alumnes de nacionalitat no espanyola al centre al final del curs 2018-2019 és de 7 del 655 alumnes (1.07%), encara que tots ja estaven escolaritzats a Catalunya. Aquesta tipologia de nacionalitats es distribueix de la manera següent:

País	Nº alumnes	País	Nº alumnes
Veneçuela	1	Cuba	1
Uruguai	1	Romania	1
Filipines	1	Etiòpia	1
Xina	1		

Durant el curs el centre gairebé no rep alumnat nouvingut; al final del curs 2018-2019 van ser 1 alumnes (0,15% del total d'alumnes).

Gairebé tot l'alumnat coneix el català perquè és la llengua vehicular a les escoles bressol i als centres de primària. Majoritàriament, però, l'alumnat és castellanoparlant.

L'alumnat, en la majoria de casos, no utilitza el català com a llengua usual de comunicació, ni en els usos formals ni els informals. Tenint en compte aquesta realitat lingüística cal que l'ús de la llengua catalana a l'escola sigui constant per part de tots els qui conviuen dia a dia en el centre.

1.3 El professorat

La plantilla del centre se sol moure al voltant dels 46 docents; al final del curs 2018-2019 eren 46. Tots els docents disposa de la titulació C1 en llengua catalana .

La llengua majoritària de relació al centre és el català i els docents afavoreixen la interacció en català entre els alumnes així com utilitzen estratègies de correcció oral i escrita en les aules. Els docents utilitzen gairebé sempre el català com a llengua vehicular per impartir la seva matèria.

1.4 El personal d'administració i serveis (PAS)

El personal de secretaria i administració del centre utilitza el català en les seves relacions personals i professionals, tant oralment com escrites, en la majoria de casos. Tota la documentació administrativa del centre és redactada en català, llevat d'alguna puntual quan s'adreça específicament a alguna família que desconeix la llengua catalana.

1.5 L'associació de mares i pares d'alumnes

Les mares i pares de l'AMPA són majoritàriament de parla catalana .Tots els documents que s'utilitzen són redactats en llengua catalana.

2. Ús de la llengua

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

A Catalunya hi conviuen dues llengües: la castellana i la catalana. Des del col·legi Ntra. Sra. de Montserrat volem promoure la cooficialitat i la convivència d'aquestes dues llengües, per tal de reflexionar sobre la situació i la realitat sociolingüística. Així doncs, cada una d'elles juntament amb les llengües estrangeres que s'imparteixen al centre, tenen una presència i existència a l'escola.

La llengua catalana és la llengua vehicular d'aquest centre d'educació infantil, primària i secundària. S'utilitza com a llengua de comunicació i d'aprenentatge aconseguint ser, no només la llengua vehicular de les relacions internes i externes del centre, sinó també de les diferents àrees curriculars. Com indica la normativa legal, "*la llengua catalana, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament*": ha d'esdevenir, per tant, el mitjà d'expressió, tant oral com escrit, de totes aquelles persones que conviuen en aquest centre.

La llengua castellana té també el seu propi estatus. És una de les matèries d'aprenentatge que proposa el currículum i impartint-la s'aconsegueix que l'alumnat del centre pugui usar-la com a font d'informació i com a vehicle d'expressió. És adequat, important i necessari que l'alumnat conegui i pugui expressar-se en qualsevol de les dues llengües cooficials a Catalunya. És recomanable, però, que només el professorat de la matèria en qüestió sigui el que es dirigeixi i utilitzi la llengua castellana com a via de comunicació amb els alumnes de manera habitual, llevat dels casos d'excepcionalitat en qualsevol situació de problema d'intercomprensió lingüística. Aquesta recomanació és necessària per tal d'afavorir una pràctica lingüística que el nostre alumnat, amb entorns familiars i de socialització bàsicament castellanoparlants, d'altra manera no faria.

És important saber que el nou currículum implica una estructura per competències. Una de les més importants és la transversalitat de la llengua, és a dir, treballar-la de manera sistemàtica des de totes les àrees curriculars.

En la societat actual és imprescindible tenir competència suficient en més d'una llengua, una competència plurilingüe que ens permeti comunicar-nos amb diferents

graus de domini. Els estudis confirmen que la immersió en català és la millor opció organitzativa que garanteix que l'alumnat, en acabar l'escolarització obligatòria, domini les dues llengües oficials de Catalunya.

Finalment, s'ha de cuidar tot lligam emocional amb els parlants d'una nova llengua, ja que no hem d'oblidar que la llengua s'aprèn des d'un sentiment de respecte envers la pròpia cultura i identitat.

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i convivència

El català, tal i com recull la normativa vigent, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del nostre centre. La llengua catalana és l'eina de connexió i de cohesió entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Partint d'un enfocament comunicatiu, el centre vetllarà perquè l'aprenentatge del català no quedi limitat a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant es dinamitzarà l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre, buscant estratègies adequades per aconseguir-ho en el seu ús entre iguals, buscant un enfocament significatiu i funcional.

2.1.2 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

Llengua oral

El paper de la llengua oral és fonamental en tots els seus registres: cal parlar, escoltar, dialogar i exposar per aprendre. Un bon domini de l'expressió oral és bàsic per ser ciutadanes i ciutadans preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les pròpies opinions. L'adquisició d'una llengua oral precisa de situacions amb un ús de la llengua: en conseqüència i sempre que sigui possible, el professorat intentarà crear contextos d'ús real en la llengua oral en petits grup.

Mentre que els usos escrits de la llengua catalana són ben definits, els usos orals de la llengua no ho són pas: és necessari animar l'alumnat a usar el català en qualsevol àmbit, ja sigui a l'aula o fora d'ella.

Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors/es i escriptors/es competents. Per aconseguir aquest objectiu l'aprenentatge de la llengua escrita seguirà l'enfocament metodològic que proposa el currículum.

Relació llengua oral-llengua escrita

Ja que un dels requisits de l'èxit acadèmic és que l'alumnat arribi a ser competent en les quatre habilitats lingüístiques, la relació que s'establirà entre la llengua oral i la llengua escrita serà recíproca. És a dir, el plantejament integrat de les quatre habilitats, compartit per tot el professorat, comença per relacionar de forma recíproca la llengua oral i l'escripta com a suport per analitzar, reflexionar i millorar l'altra habilitat.

La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua catalana és responsabilitat del professorat de totes les àrees. El conjunt del claustre, per tant, n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència.

Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Les reunions d'equip docent de nivell estan planificades de manera sistemàtica i el professorat s'organitza i es coordina per establir línies d'intervenció coherents amb l'alumnat. És també l'àmbit on l'equip docent consensua els principis metodològics, acorda els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament. També es fa el traspàs de la informació sobre característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre.

Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Per tal que l'alumnat nouvingut del centre rebi una acollida i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles, el col·legi d'un Pla d'Accollida on es contemplin i es desenvolupen totes les accions a prendre amb l'alumnat nouvingut. Les mesures més adequades a prendre amb aquest tipus d'alumnat, dependran en gran mesura de les circumstàncies de cadascun d'ells, per tant s'ha de tenir en compte la diferència els qui desconeixen les dues llengües oficials i els qui en desconeixen només una, com ara l'alumnat americà de parla hispana.

L'atenció a la diversitat

En el tractament de les llengües, l'atenció a la diversitat s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de l'expressió oral i escrita i la comprensió oral i lectora.

Complementàriament a les estratègies que ha d'adoptar el professorat de l'aula, el centre atén la diversitat de l'alumnat de forma global. En aquest sentit se segueixen diferents formes d'organització d'aquesta atenció:

- Agrupaments flexibles de grups en les àrees instrumentals (llengües catalana, castellana , anglesa i matemàtiques)
- Atenció Individualitzada per part de l'equip de psicopedagogues del centre.

Per tal d'organitzar, supervisar i controlar tots els aspectes organitzatius de l'atenció a la diversitat, el centre disposa d'una Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD), la composició i funcions de la qual estan definides en les Normes d'Organització i Funcionament del Centre.

Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

A nivell de tota l'escola es programen diferents activitats per potenciar l'ús del català (Pla lector: 20 minuts diaris de lectura a tots els nivells, lectures obligatòries a ESO a cada trimestre, Festival literari de Sant Jordi, *divertillengua*, etc.)

Avaluació del coneixement de la llengua

Per tal de fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge de la llengua catalana s'han establert per part del departament de llengües uns criteris d'avaluació. En qualsevol cas, l'alumne serà avaluat sempre en funció d'un punt de partida i del seu progrés individual. Per facilitar aquesta tasca, l'alumnat que no compta amb una competència lingüística suficient per seguir el ritme normal de les classes comptarà o bé amb l'opció d'entrar en un grup més reduït de reforç i adaptat a les seves necessitats o bé amb un pla individualitzat en el qual es faran constar els objectius, les mesures establertes i els criteris d'avaluació específics per a l'alumne en qüestió.

Altrament, des de la resta de departaments, també es treballa i s'avalua la competència lingüística.

Materials didàctics

A l'hora de determinar els materials didàctics per a l'ensenyament/aprenentatge de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), el centre aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió literària.

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

Informació multimèdia

L'aprenentatge d'una llengua requereix múltiples situacions d'ús funcional. Atès que la competència comunicativa lingüística i audiovisual és una competència transversal totes les àrees curriculars vetllaran pel seu desenvolupament. Moltes activitats comunicatives parteixen o incorporen la utilització de mitjans audiovisuals. Per tant, cal vetllar perquè la utilització d'aquestes eines contribueixi al desenvolupament de la llengua catalana en concret i al desenvolupament de la competència comunicativa en general. En aquesta línia d'actuació l'escola ha adaptat les eines digitals amb què treballa, els alumnes des de 4t de primària fins a finalitzar ESO tenen un iPad d'ús individual que permet reforçar l'ús de les llengües de manera personalitzada (Gliffing a primària) i, a més, es disposa d'ordinadors i projectors a les aules.

Usos lingüístics

El professorat de llengua catalana treballa explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, per tal de fer del català la llengua d'ús habitual. Cal que la resta del professorat hi col·labori.

Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Tot el professorat vetllarà perquè l'alumnat desenvolupi una actitud positiva envers la diversitat lingüística i cultural, eliminant així els prejudicis lingüístics que l'alumnat pugui associar a la llengua catalana. Aquesta mateixa diversitat s'aprofitarà per fer activitats relacionades amb el currículum.

Català i llengües d'origen

El fet que la llengua habitual de les activitats del centre sigui el català es compaginarà amb una actitud d'incentivació del coneixement d'altres llengües i d'altres realitats sociolingüístiques, tant en l'àmbit de llengües com en totes les àrees curriculars.

2.2 La llengua castellana

L'ensenyament/aprenentatge de la llengua castellana

El centre, atesa la composició sociolingüística de l'alumnat, assegurarà una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana en acabar qualsevol de les etapes educatives (Educació infantil, Primària i Secundària), i establirà criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'han programat fer en el currículum de llengua catalana, a excepció dels casos en què es repetiran per refermar continguts. El centre vetllarà per fer un desplegament del currículum incorporant el treball de les formes d'ús de la llengua castellana menys conegudes pel nostre alumnat. L'objectiu final és que l'alumnat sigui competent tant en l'àmbit oral com escrit en ambdues llengües oficials.

De la diagnosi efectuada en l'alumnat, així com de l'observació directa de la realitat lingüística del centre, descobrim que encara que el castellà sigui la llengua predominant a l'escola per part de l'alumnat, tant en àmbits formals com informals, el nivell i capacitats lingüístiques en aquesta llengua són molt limitats.

Llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats on es treballa habitualment la llengua oral i les diverses modalitats de textos orals.

Llengua escrita

L'aprenentatge de la llengua escrita seguirà l'enfocament metodològic que proposa el currículum amb l'objectiu de formar lectors i escriptors competents, tot aprofitant les estructures comunes compartides amb la llengua catalana.

Activitats d'ús

El tractament de la llengua castellana seguirà el mateix enfocament comunicatiu, funcional i constructivista que el presentat abans per la llengua catalana. Així, el professorat vetllarà per la creació de contextos d'ús comunicatiu de la llengua castellana mitjançant diversos suports. El centre també vetllarà per assegurar la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana, com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

Alumnat nouvingut

El centre ha de posar els mecanismes necessaris, concretats a la Programació General Anual (PGA) per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera. Atès que el castellà és la llengua dominant als mitjans de comunicació i en molts contextos socials, el centre vetllarà perquè l'alumnat nouvingut, en especial de procedència hispana, pugui desenvolupar també una competència lingüística en català. Així, cal que les comunicacions regulars amb aquest alumnat nouvingut es facin en llengua catalana per assegurar, en una primera fase, un nivell bàsic de la llengua vehicular del centre, sense oblidar que una llengua s'aprèn a partir del vincle emocional que es té amb els parlants de la llengua en qüestió.

2.3 Les altres llengües

2.3.1 Les llengües estrangeres

L'alumnat, en acabar l'etapa de l'ESO, ha de conèixer com a mínim una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

A l'escola s'imparteix dues llengües estrangeres: l'anglès, al llarg de tota l'etapa d'educació infantil, primària i secundària obligatòria, i el francès, com a matèria optativa a ESO.

Desplegament del currículum

La major part del professorat de llengües estrangeres dissenya situacions d'aprenentatge globals en què l'ús motivat i reflexiu de les estratègies lingüístiques i comunicatives donen resposta a les necessitats específiques que té cada alumne/a.

Metodologia

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi les macrohabilitats lingüístiques. Per portar-ho a terme, el professorat de llengües estrangeres es coordina de manera efectiva. D'aquesta manera aconsegueix que l'alumnat desenvolupi capacitats, per tal d'utilitzar els coneixements i habilitats, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de diferents coneixements, sempre tenint en compte la dimensió social de cada situació.

Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Els llibres de text es trien segons el consens del professorat del departament així com les lectures prescriptives. De la mateixa manera, es preveuen materials fotocopiables que serviran per a l'ampliació i/o el reforç dels coneixements obtinguts.

Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El col·legi assegura la presència de recursos TIC, TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de les llengües estrangeres per poder atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat i n'explora noves possibilitats.

L'ús de la llengua estrangera a l'aula

Per tal d'immergir les llengües estrangeres, el professorat utilitza dins l'aula l'anglès o el francès, segons la matèria que s'imparteixi, com a llengua habitual en les interaccions amb l'alumnat.

Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

A l'escola es disposa de 4 auxiliars de conversa que estan presents en les hores d'anglès i projecte a infantil i primària, i secundària reforcen l'expressió oral en les hores d'anglès i fan grups de conversa reduïts (servei de pagament sol·licitat per les famílies).

Els països de procedència de les 4 auxiliars de conversa són: EEUU, Puerto Rico, Zimbawe i Sudàfrica.

Dues de les auxiliars de conversa s'allotgen amb famílies de l'escola que ho van sol·licitat i que compleixen els requisits exigits per l'empresa que gestiona aquest servei (MEDEAS).

2.3.2 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

A l'escola, com a centre amb capacitat per generar noves complicitats i de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, utilitza les llengües d'origen per treballar la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum, ja que s'entén que a partir de la valoració d'aquestes llengües i cultures es valora la llengua i cultura catalanes i es potencien les actituds positives cap a les persones que les parlen, i que, alhora, també se senten reconegudes, sense implicar en cap moment la renúncia al seu bagatge lingüístic i cultural.

2.4 Organització i gestió

2.4.1 Organització dels usos lingüístics

Llengua

El català, tal com recull la normativa vigent, serà el vehicle d'expressió habitual en totes les activitats docents i administratives, tant les internes com les de projecció externa. Així, serà la llengua de comunicació preferent amb l'alumnat i amb les famílies, la llengua en la qual es redacten els documents i la llengua de relació habitual amb tota la comunitat educativa i els serveis de suport del centre. Per tant, es farà ús del català als rètols, cartells, murals i a l'ambientació general del centre.

Documents

Tota la documentació generada pel centre, tant la interna com la de relacions externes es farà en català, ja que com apuntàvem a l'apartat anterior el català és el vehicle d'expressió habitual en totes les activitats administratives.

Els documents de centre, amb els continguts i referents de la llengua catalana, han d'impregnar la vida del centre, s'han de revisar i actualitzar periòdicament i els ha de conèixer tot el professorat, encara que sigui en una versió reduïda.

Ús no sexista del llenguatge

El centre s'esforçarà en aconseguir una utilització del llenguatge que no representi un ús sexista ni androcèntric. Cal treballar amb l'alumnat per superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant de continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

Comunicació externa

Tota la documentació que sorgeixi del centre, sigui quina sigui la seva causa i el seu destí, serà en llengua catalana, i aquesta es veurà acompanyada per traduccions puntuals quan s'adreça a l'administració central i sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si així ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà. Excepcionalment, durant el període d'acollida al centre i sempre que sigui possible, es faran els comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies nouvingudes.

Llengua de relació amb les famílies

La llengua vehicular del centre serà el català, llevat dels casos en què la comunicació amb les famílies no sigui possible en aquesta llengua, com és el cas de famílies nouvingudes. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc ha de comportar una renúncia a l'ús del català: és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i l'extensió del seu ús.

El centre realitza les presentacions, la introducció o explicació d'activitats, conferències, jornades obertes o xerrades en català. La tendència d'ús lingüístic del nostre entorn, però, afavoreix el castellà. Per tant, caldrà ser especialment curiosos en no canviar sistemàticament a la llengua de comunicació de l'interlocutor castellanoparlant si no és que sigui del tot necessari per afavorir i assegurar-nos que el procés comunicatiu és satisfactori.

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

La competència plurilingüe com a objectiu de l'àmbit de llengües demana que les programacions de centre reflecteixin una organització de situacions comunicatives amb parlants d'altres llengües estrangeres, sobretot de les llengües romàniques més properes, per tal de possibilitar el desenvolupament d'aquestes competències.

Actituds lingüístiques

Cal tenir cura de la diversitat lingüística a l'aula i a l'entorn, com a font de riquesa lingüística i cultural. Així doncs, s'intentarà que l'alumnat nouvingut conservi i desenvolupi les seves llengües d'origen en una clara actitud de respecte, afavorint l'autoestima d'aquest i també enriquint el currículum i les activitats ordinàries al centre.

2.4.3 Organització de recursos humans

L'escola compta amb el departament de llengües que es troba un cop al mes, que assessora, elabora i coordina l'elaboració del Projecte Lingüístic, les actuacions dutes a terme des de l'aula d'acollida i actualitza el fons de documentació que faciliti la potenciació de l'ús de la llengua catalana i la didàctica de l'ensenyament de la llengua.

2.4.4 Organització de la programació curricular

Coordinació departaments, cicles i nivells.

L'aprenentatge de la llengua és indispensable per a l'aprenentatge de totes les matèries curriculars. En aquest sentit, el professorat de les diferents àrees n'ha de ser conscient i ha de vetllar per l'ús correcte, oral i escrit, de la llengua, tant pel que fa a la comprensió com pel que fa a l'expressió. Així doncs, alguns dels objectius relacionats amb la comprensió i l'expressió oral i escrita cal que siguin assumits per tot l'equip docent i revisats periòdicament, pel cap baix, cada curs. Les coordinacions de l'equip docent han de possibilitar també el seguiment acurat del progrés de l'alumnat. A través d'aquest seguiment regular, el centre adoptarà els mecanismes i les estratègies d'atenció a la diversitat més adequats.

Estructures lingüístiques comunes

El professorat de l'àrea de llengua ha de fer un plantejament coordinat i caldrà que prengui tot un seguit de decisions sobre diferents aspectes, amb l'objectiu d'evitar repeticions innecessàries i/o omissions, i afavorir la transferència d'aprenentatges.

A educació infantil i primària:

- a) Als primers cursos de primària es treballa la comprensió oral i escrita de la llengua catalana amb el mètode Gliffing. Els alumnes tenen una hora a la setmana on treballen a classe amb els "padrins" i tenen accés des de casa per poder reforçar la comprensió lectora amb els pares.
- b) A cursos superiors s'introdueix la comprensió oral i escrita en llengua castellana i anglesa.

A educació secundària:

- a) L'ensenyament de les habilitats lingüístiques es planteja a partir de textos reals i funcionals. Per això ens basem en la diversitat de textos, des dels d'ús més quotidià fins als textos literaris. A partir d'aquests es treballen aspectes més conceptuals.
- b) En la programació de les matèries comunes de l'ESO es distribueixen les tipologies textuals per nivells. Els textos referents als mitjans de comunicació es treballen des de les dues llengües, per la seva importància en la societat actual. Els textos expositius, el domini dels quals és fonamental en el currículum escolar, s'inicien en els primers nivells i es fan en castellà i en català, per tal de reforçar el seu aprenentatge.

- c) Es treballa de cara a establir una mateixa terminologia per tal de donar unitat a l'àrea i d'evitar confusions entre l'alumnat.
- d) Les matèries optatives de llengua es programen amb l'objectiu que l'alumne millori els coneixements de totes les llengües i literatures que s'imparteixen al centre.
- e) En el departament, s'han seleccionat, en funció d'uns criteris comuns de les àrees, uns objectius mínims comuns d'etapa.
- f) Des de l'àrea de llengua es col·labora en l'elaboració dels materials de Treballs de Síntesi i en la seva posterior realització. El producte final del Treball de Síntesi es redacta en llengua catalana, tot i que s'assegura la presència de les altres llengües. Davant de la importància de la competència oral, s'avalua l'exposició oral del Treball de Síntesi de l'ESO.
- g) El projecte de Recerca a 4t d'ESO es redactarà en català i l'exposició es farà en la mateixa llengua.

2.4.4 Biblioteca escolar

Actualment el centre disposa de biblioteca escolar operativa. A més, l'aula funciona com a sala d'estudi durant les hores del pati del menjador pels alumnes de primària que ho desitgin, i és un espai compartit que també funciona com a classe d'optatives a ESO, cafès de pares, etc.

2.4.5 Projecció del centre

La pàgina web, que permet la comunicació entre tota la comunitat educativa, és en llengua catalana (excepte els escrits que corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars). Hi ha informació per a l'alumnat i les seves famílies: sobre els estudis que es fan al centre, les seves característiques, la programació de sortides, les activitats extraescolars, la participació en projectes, els premis obtinguts, etc.

2.4.6 Intercanvis i mobilitat

Es realitzen viatges lingüístics per a les llengües estrangeres, a París, Berlín i Madrid.

3. Concreció operativa del projecte

Aquest projecte lingüístic es tradueix en un seguit d'accions que han de dur a terme aquells que formen part de la comunitat educativa del col·legi Nostra Sra. de Montserrat.

Llengua catalana

Cal aconseguir que la llengua catalana sigui la llengua habitual del centre en tots els seus àmbits, tant a nivell oral com escrit, així com incrementar la participació de tota la comunitat educativa en el procés de normalització de la llengua al centre. Alhora, cal incrementar l'existència d'actituds positives vers l'ús i el coneixement de la llengua i la cultura catalanes.

Per a fer-ho:

- S'hauria de triar la llengua catalana com a llengua de referència per a l'aprenentatge de les segones llengües
- Cal vetllar perquè els prejudicis lingüístics quedin fora del currículum transversal del centre.
- Cal que tots els professors es dirigeixin en català als alumnes en qualsevol situació, excepte dins de l'aula en el cas dels professors que imparteixen llengua castellana o llengües estrangeres.
- Cal que la comunicació amb les famílies es faci, o s'intenti, en català, com a senyal de no exclusió per raó de llengua.

- Es procurarà que l'alumnat nouvingut tingui referents lingüístics en català, i que l'apregui de manera motivadora i innovadora. És necessari que el professorat se'ls adreci en català, per tal de facilitar-li la integració. Convindria que en la primera etapa d'escolarització el català fos la llengua prioritària a aprendre, a través de la qual assoliria el castellà.
- Cal que el català esdevingui la llengua de relació amb l'Ajuntament, les empreses, organismes, etc.
- Cal oferir al professorat facilitats per millorar la seva competència en llengua catalana, a través de la formació permanent del professorat.
- És necessari contribuir a desenvolupar la consciència lingüística entre l'alumnat, tot rebutjant prejudicis lingüístics envers qualsevol llengua.
- A l'hora d'oferir un recurs pedagògic (visionat d'un documental, llibre complementari), cal tenir en compte i consideració si aquest està disponible en llengua catalana.

- Cal que els anuncis situats al panell de l'entrada siguin en català.
- Convé apropar el centre a les activitats organitzades per les entitats locals que tinguin com a objectiu fomentar l'ús de la llengua i la integració a la cultura catalana.

Llengua castellana

Atès que s'hauran treballat en català continguts i estructures lingüístiques comunes a ambdues llengües, la programació de llengua castellana anirà lligada a la de llengua catalana; per tant es tindrà present:

- Evitar la repetició sistemàtica de continguts comuns a les dues llengües.
- Atendre els continguts específics de la llengua castellana.
- Evitar l'anticipació d'aprenentatges que puguin interferir en l'altra llengua.
- Cal incidir en els aspectes, les normes, els usos, que són diferencials, que presenten alguna dificultat o que li són propis.
- Convé oferir als alumnes situacions comunicatives diferents, per tal que desenvolupin la capacitat i les habilitats necessàries per canviar de registre, de l'informal al formal.

Altres llengües estrangeres

Cal promoure espais i situacions d'ús i aprenentatge de l'anglès i el francès, que són llengües curriculars. Per això, cal integrar-les i fer-les visibles en el dia a dia del centre. Per exemple:

- Facilitant la formació en aquestes llengües al professorat.
- Fent accessible l'accés a fonts documentals en la llengua original, si aquesta és l'anglès o el francès
- Millorant la comprensió lectora i/o oral de l'alumnat, a través d'ampliar les comprensions lectores que es realitzen a primària i ESO d'aquests idiomes.

En el cas d'alumnes nouvinguts, iniciar-los en l'aprenentatge d'aquestes llengües si al seu país d'origen no en feien. També cal aprofitar-les si resulta que és l'única llengua comuna entre el professorat i l'alumne nouvingut, ja sigui per comunicar-se o per accedir als continguts d'aprenentatge.

4. Concreció en horari

Distribució horària de les àrees de l'àmbit lingüístic.

Amb la finalitat de garantir el tractament dels continguts curriculars de les tres llengües de manera equitativa i l'assoliment de les competències bàsiques associades a cadascuna d'aquestes àrees, la distribució horària setmanal que l'escola estableix en el tractament de les àrees lingüístiques és la següent:

4.1 Horari d'educació infantil

EINF

	3 anys	4 anys	5 anys
Català	4	4	4
Anglès	2	2	2

4.2 Horari d'educació Primària

EP

	CICLE INICIAL		CICLE MITJÀ		CICLE SUPERIOR	
	1r	2n	3r	4t	5è	6è
Català	3	3	3	3	3	3
Castellà	3	3	3	3	3	3
Anglès	3	3	3	3	3	3

4.3 Horari d'ESO

CURS	Hores Català	Hores Reforç català	Hores Castellà	Hores Reforç castellà	Hores anglès	Hores auxiliar conversa
1r ESO	3	1	3		3	1
2n ESO	3	1	3		4	2
3r ESO	3	1	3		3	2
4t ESO	3	1	3		3	2